

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ І ФІНАНСІВ**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції**

**"Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення
сталого розвитку аграрного сектору: перспективи та реалії"**

26.03-29.03.2024 р.

Дніпро 2024

Колісник О.

Трансформація агропромислової галузі за допомогою штучного інтелекту 66

Мороз С.

Засоби електронних комунікацій 69

Шрамко І.

Використання smart-технологій в аграрному бізнесі України 71

**МОВНО-ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ:
ЛІНГВАЛЬНИЙ, СОЦІАЛЬНИЙ, КОГНІТИВНИЙ,
КОМУНІКАТИВНИЙ, КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТИ**

Стасюк Т

Особистість професіонала у корпоративній культурі та фаховому спілкуванні 73

Samoilenko S.

Using the power of ai for transforming english language education 77

Rezunova O.

Innovative methods of teaching foreign languages at agrarian universities 79

Чорнобай В.

Важливість розвитку мовної діяльності здобувачів вищої освіти 82

ВАЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ МОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Чорнобай В.Г.,
старший викладач кафедри філології
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

Особливості навчання дорослих найбільшою мірою зумовлені усвідомленням сенсу навчання, що виявляється у потребі розвитку навичок, необхідних для особистісної ефективності, професійного зростання, комунікацій тощо. Дорослий, який навчається, прагне до самореалізації, самостійності, до самоврядування й усвідомлює себе таким. Метою здобувача вищої освіти є оволодіння знаннями, навичками та вміннями обраного фаху. Метою викладачів є не лише забезпечити доступ до отримання знань, а й показати, натренувати, поділитися власними вміннями. Щоб стати кваліфікованим фахівцем, здобувач має навчитись комунікувати, тобто слухати та розмовляти грамотно.

Спілкування – це насамперед процес соціальний, у якому відбувається обмін досвідом, способами діяльності, вміннями та навичками, результатами діяльності. Є. І. Пассов вказує на те, що спілкування – це завжди раціональне та емоційне взаємодія людей, у процесі якого виявляється спільність думок, формується спосіб життя. Це найважливіша умова формування свідомості та самосвідомості особистості. Спілкування - це і місце існування, і спосіб існування, і сама людина. Спілкування - самостійний вид діяльності. Метою спілкування завжди є зміна відносин, отже спілкування – це обробка людей людьми і спрямовано на налагодження взаємовідносини одних з одними.

Методик викладання іноземних мов дійсно існує безліч. Виникає цілком закономірне питання: який із методів буде найефективнішим? При цьому цікавою є думка саме студентів, а не викладачів. У межах цього наукового дослідження ми поставили собі дві основні завдання. По-перше, виступити як активні учасники освітнього процесу, а саме провести кілька занять з дисципліни «Іноземна (англійська) мова» з використанням самостійно розроблених завдань у рамках одного з методів навчання. По-друге, провести анкетування студентів з метою визначення їх навчальних та професійних потреб та оцінки ступеня взаємодії діяльності викладача та студентів у навчальному процесі з іноземної мови.

Засоби спілкування поділяються на вербальні (тобто основні види мовної діяльності, яким ми навчаємо у процесі вивчення іноземної мови: говоріння, лист, аудіювання, читання) і невербальні (міміка, жести, інтонація, темп, пози тощо). Існує думка, що вербальні засоби відіграють значно меншу роль у порівнянні з невербальними. Розрізняють усне та письмове мовлення, кожне з яких має дві сторони — промову рецептивну та експресивну (рис. 1).

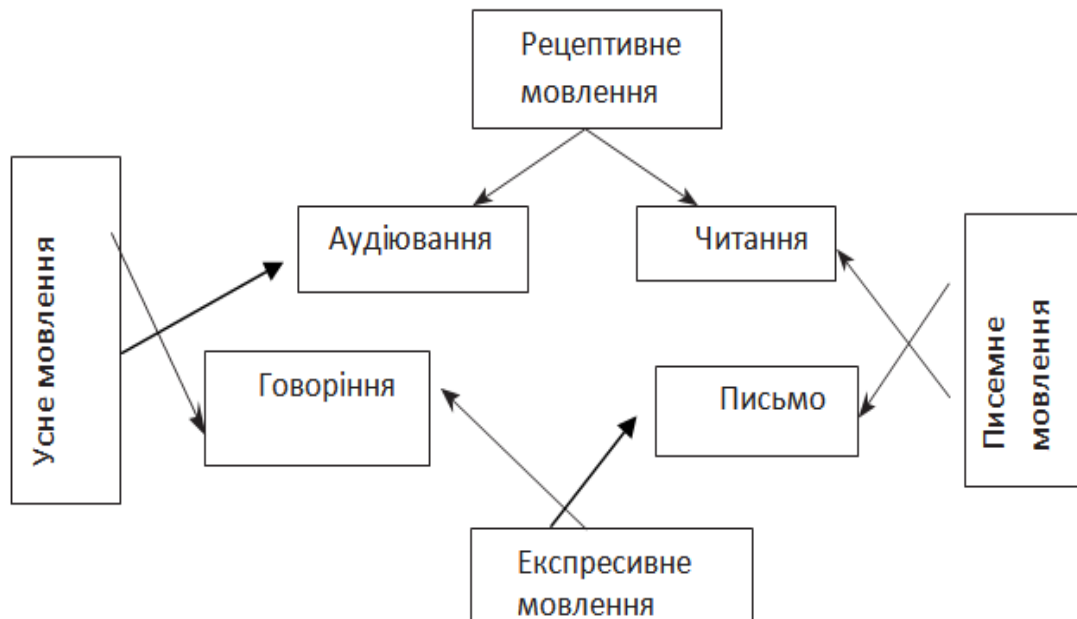

Рис. 1. Основні види мовної діяльності

Усне і писемне мовлення, а також обидві сторони функціонують у нерозривній єдності, в процесі спілкування той, хто говорить і слухає, часто змінюються місцями (а також читає і пише). Отже, навчання їм має протікати у взаємозв'язку та взаємообумовленості. Відставання одного виду мовної діяльності гальмує розвиток іншого виду.

Існують три аспекти мовних явищ: мова, мова, мовна діяльність. Основні види мовної діяльності було виділено Л. У. Щербой, який, проте, вважав, що мовна діяльність — одне із аспектів мови. Він пропонував розрізнати три аспекти мови: мова, тобто процес говоріння та розуміння; мова, тобто впорядкований лінгвістичний досвід; мовний матеріал, тобто неупорядкований лінгвістичний досвід.

Усне спілкування складається з говоріння та слухання, які у методиці називаються аудіюванням. Важливо розуміти, що поняття аудіювання та слухання несинонімічні. Слухання — акустичне сприйняття звукоряду, аудіювання, крім слухання, передбачає чуття, тобто розуміння та інтерпретацію інформації, що сприймається.

Аудіювання може виступати як самостійний вид мовної діяльності (наприклад, аудіювання доповідей, фільмів) або входити в діалогічне спілкування як рецептивний компонент, будучи однією зі сторін говоріння.

Аудіювання, на відміну від говоріння, - рецептивний вид мовної діяльності. Форма його перебігу внутрішня, невиражена. Проте слухач впливає

"Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору: перспективи та реалії"

комунікацію: його реакція (сміх, репліки, жести) викликає негайне вплив. Таким чином, аудіювання - реактивний вид мовної діяльності.

35% здобувачів вважають за своє говоріння найкориснішим видом діяльності щодо іноземної мови. Протиріччя, що виникає, можна пояснити тим, що для багатьох здобувачів процес говоріння пов'язаний з негативними емоціями, страхом помилитися, не впоратися з поставленим завданням, і, як результат, зазнати комунікативної невдачі в поєднанні з низькою оцінкою відповіді. Щоб підвищити самооцінку студентів, які мають труднощі у процесі говоріння, викладачам не слід виправляти помилки під час діалогічного/монологічного висловлювання. Якщо така необхідність існує, зауваження повинні висловлюватися доброзичливим тоном без повчального компонента. Зниження оцінки відбуватися не повинно.